

1. Bemidbar 10:28-33

אלה מסעי בני ישראל לצבאתם ויסעו. ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני חתן משה נסעים אנחנו אל המקום אשר אמר ה' אתו אתן לכם לכה אתנו והטבנו לך כי ה' דבר טוב על ישראל. ויאמר אליו לא אלהי כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלה. ויאמר אל נא תעזב אתנו כי על פן ידעת חננתנו במדבר והיית לנו לעינים. והנה כי תלך עמנו והנה הטוב ההוא אשר ייטיב ה' עמנו והטבנו לך. ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים וארון ברית ה' נסע לפניכם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה.

Thus were the travels of the Children of Israel according to their armies; and they went forward. Moses said to Hobab, the son of Reuel the Midianite, Moses' father-in-law, "We are journeying to the place of which Hashem said, 'I will give it to you.' Come with us, and we will treat you well; for Hashem has spoken good concerning Israel." He said to him, "I will not go; but I will depart to my own land, and to my relatives." He said, "Don't leave us, please; because you know how we should encamp in the wilderness, and you can be our eyes. It shall be, if you go with us, it shall be that whatever good Hashem does to us, we will do the same to you." They set forward from the Mount of Hashem three days' journey. The ark of the covenant of Hashem went before them three days' journey to seek out a resting place for them.

Who is Chovav?

2. Rashi 10:29

חבב. הוא יתרו שנאמר "מבני חבב חתן משה" (שופטים ד')

Chovav – is identical with Yitro, as it is said, (Shofetim 4:11) of the sons of Hobab, the father-in-law of Moshe".

ומה ת"ל "ותבאנה אל רעואל אביהן"? מלמד שהתינוקות קורין לאבי אביהן אבא; ושמות הרבה היו לו, "יתרו" על שם שיתר פרשה אחת בתורה, "חובב" על שחבב את התורה וכו' (ספרי)

But why then does it state "and they came to Reuel, their father,"¹ since he was their grandfather and not their father? It teaches us that children are in the habit of calling their grandfather by the term "father". – He was called by several names: Yitro, because he added (it was through him there was added) a section to the Torah (viz., Shemot 18:21 ff.); Hobab (חבב) because he loved (חבב) the Torah, etc.

3. Ibn Ezra 10:29

מצאנו שצפורה היא בת רעואל כי כן כתוב "ויתן את צפורה בתו" ועוד "להשקות צאן אביהן" "אל רעואל אביהן" והנה חובב הוא בן רעואל והנה אחי צפורה We find Scripture telling us that Zipporah was the daughter of Reuel, for it is written, and he [Reuel] gave Moses Zipporah his daughter (Ex. 2:21). Furthermore, Scripture states, to water their father's flock (Ex. 2:16), and to Reuel their father (Ex. 2:18). Now Hobab was the son of Reuel. Thus Hobab was the brother of Zipporah.

¹ שמות ב:טז-כא וילכהו מדין שבע בנות ותבאנה ותדלנה ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן. ויבאו הרעים ויגרשו ויקם משה ויושעו וישק את צאנם. ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום. ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו וישק את הצאן. ויאמר אל בנתיו ואיו למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל להם. ויאמר משה לשבת את האיש ויתן את צפורה בתו למשה.

ולפי שקול הדעת הוא יתרו בעבור חנותנו במדבר
ואמר על דבר יתרו כאשר בא אל המדבר אשר הוא
חנה שם

According to a rational analysis of Scripture,
Hobab is to be identified with Jethro,
because the Torah states, as thou [Hobab]
knowest how we are to encamp in the
wilderness (v. 31) and it states with regard to
Jethro when he came to the wilderness, into
the wilderness where he was encamped (Ex.
18:5).

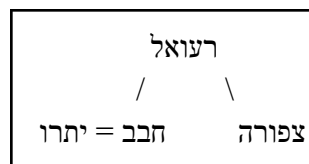
ואם יטעון טוען כי הכתוב אמר על יתרו חותן משה יש
להשיב כי דרך המקרא לקרוא אבי הנערה ואחיה
חותן...

Should one disagree and argue that Scripture
refers to Jethro as choten mosheh (Moses'
father-in-law) (Ex. 18:1), then one can
respond that it is the way of Scripture to
refer to the father and the brother of a young
woman by the term choten...

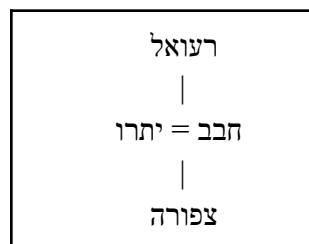
ורבים אמרו שחובב הוא יתרו והוא אבי צפורה ורעואל
היה זקנה ואמר הכתוב אל רעואל אביהן כאשר אמר
יעקב אלקי אבי אברהם... וחכמינו אמרו שבעה שמות
היו לו ליתרו ושבעים פנים לתורה:

Many say that Hobab and Jethro are one and
the same. They maintain that Jethro/Hobab
was the father of Zipporah and that Reuel
was the grandfather of Zipporah. They argue
that Scripture says, to Reuel their father (Ex.
2:18) in the same manner that Jacob said, O
God of my father Abraham (Gen. 32:10)...
Our sages say that Jethro had seven names.
There are seventy faces to the Torah.

Rashi

Ibn Ezra

4. Torah Temimah 10:29, note 18

והנה יש להעיר בזה מה שנוגע מזה לדינא במה
שראיתי כתוב בשם תשובת הרשב"א סי' אלף קנ"ט
בשטר שהיה כתוב בו אני בן בן שמעון מעיד על עצמי
שאני נותן הבית שהיה לאבי וכו', וכתב הרשב"א, אין
לומר שכיון לאביו זקנו דלא קרו אינשי לאבי אבא
סתם אלא אבא פלוני, וגוף התשובה אין כעת ת"י.

Now, one should note a legal implication in
this matter, based on what I saw written in
the name of the Responsa of the Rashba,
section 1159, regarding a document in which
it was written: 'I, the son of the son of
Shimon, testify about myself that I am
giving the house that belonged to my father,'
etc. The Rashba wrote that one cannot say
he meant his grandfather, because people do
not refer to their grandfather simply as 'my
father'; rather, they say 'my father,
so-and-so.' And the body of the responsum
is not currently in my possession.

שו"ת הרשב"א חלק א סימן אלף קנט

שאלת עוד ראובן היה גזבר המלך ולבסוף תפסו המלך
והרגו ותפס כל אשר לו. ולאחר שהמית אותו קם מלך
חדש ושמעון בן ראובן נכנס בעבודת המלך ומצא חן
בעיניו והחזיר לו הבית שהיה לראובן מורישו. ועמד בו
שנים והלך לארץ אחרת ונהרג. וכששמע המלך תפס
תפס/ אותו הבית. ולאחר ימים עמד ראובן בן שמעון

זה ונתן מחצית אותו הבית לשמואל בן יעקב וזהו טופסו. אני ראובן בן שמעון מעיד על עצמי בקנין שלם ומעכשו שאני נותן לשמואל בן יעקב חצי הבית שהיה לאבי והוא עתה למלך. ואני מעיד על עצמי שאני נותן לו הבית בלב שלם כשיחזיר המלך זה לי. ואני ראובן בן שמעון כתבתי זה בכתיבת ידי להיות לו לראיה ולזכות. ואח"כ נכנס ראובן זה בעבודת שר אחד. ואותו השר שאל מאת המלך אותו בית ונתנו לו בשטר וחזר השר ונתנו בשטר לראובן זה. ועמד ראובן ומכרו ליהודה. ועכשו בא שמואל בן יעקב ותבע מיהודה אותו הבית בכח שטר זה...

תשובה כל מה שטען יהודה איני רואה בו עיקר חוץ מטענה אחת כמו שאכתוב לפניך. ולפי ששאלת ממני לכתוב לפניך הכל בארוכה באר היטב אני משיב על כל מה שבא בשאלתך. ואומר כי מה שטען יהודה שהמלך חייב מן הדין את ראובן הזקן ולקח מן הדין כל אשר לו. וכשהחזירו לשמעון בנו לא מתורת חזרה אלא מתורת שאלה אין בטענתו עיקר. ואיני מכניס עצמי בדין הרוגי מלכות של אומות העולם אם נכסיהם למלך או לאו. אלא אפילו לדבריו שזכה בהן המלך הרי ראובן הנותן העיד על עצמו שהמלך החזיר הבית לאביו חזרה גמורה. וכמו שכתוב בשטר מתנתו אני ראובן בן שמעון מעיד על עצמי שאני נותן לשמואל חצי הבית שהיה לאבי והוא עתה למלך. הנה שהודה שהבית היה לאביו ואם זכה בו המלך הראשון וזה המלך לא החזירו לאביו אלא בתורת שאלה לא היה הבית הזה מעולם לאביו. ואם נפשך לומר שלא נתכוון אלא לאביו הראשון דהיינו זקנו וכדכתיב אבי אברהם זה אינו. חזק דלא קרו אינשי לאבא דאבא אבא סתמא אלא אומר אבא רבא וכדאמר' בפרק כיצד אשת אחיו ביבמות (דף כ"א). אי נמי אבא פלוני וכדכתיב (שמות ל') אלקי אבי אברהם אבל אבא סתמא לא קרו ליה.

What Happened in the End?

5. Shemot 18:13-14, 27

וַיְהִי מִמָּחָרִת וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה לְשִׁפְטֹת אֶת הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעָרֶב. וַיֵּרָא חֲתָן מֹשֶ�ה אֶת כָּל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבִדְדָךְ וְכָל הָעָם נֹצֵב עֲלֶיךָ מִן בֹּקֶר עַד עָרֶב... וַיִּשְׁלַח מֹשֶ�ה אֶת חֲתָנוּ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל אֶרְצוֹ.

The next day, Moshe sat to judge the people, and the people stood before Moshe from morning until evening. Moshe's father-in-law saw all that he was doing for the people, and he said, "What is this thing

that you are doing for the people? Why do you sit alone while the entire people station themselves before you from morning until evening?"... Moshe sent forth his father-in-law, and he went to his land.

6. Rashi Shemot 18:13

[ואין פרשה זו כתובה כסדר, שלא נאמרה עד שנה שנייה, שהרי] נאמר כאן: וישלח משה את חתנו (שמות י"ח:כ"ז), ומצינו במסע הדגלים שאמר לו: נסעים אנחנו וגומ' (במדבר י':כ"ט), אל נא תעזב אותנו (במדבר י':ל"א). ואם זו קודם מתן תורה, מששלחו והלך היכן מצינו שחזר...

(כז) וילך לו אל ארצו – לגייר את בני משפחתו.

And he went to his own land – for the purpose of making proselytes of the members of his family.

7. Ramban Bemidbar 10:29

ויאמר משה לחובב – כבר פירשתי (רמב"ן שמות ב':ט"ז) כי חובב שם חדש שקראו ליתרו כאשר שב לתורת ישראל, כי זה דרך כל המתגייר, כי לעבדיו יקרא שם אחר (ישעיהו ס"ה:ט"ו).

And Moses said unto Chovav. I have already explained that Chobab [of the root chavav — love] was the new name which they gave to Jethro when he converted to the Torah of Israel, for such is the way of all proselytes, for he calls His servants by another name.

8. Shadal Shemot 18:1

ואמר הרמב"ן כי חובב הוא שם חדש שקראו ליתרו כאשר שב לתורת ישראל כי זה דרך כל המתגייר, כי לעבדיו יקרא שם אחר, ואיננו רחוק שיהיה חובב שם חדש שקראו ישראל ליתרו, אם מלשון חביבות, ואם מגזרה אחרת בלתי ידועה היום.

Nachmanides said that Hobab was a new name that was given to Jethro when he adopted the religion of Israel, for this is customary with respect to anyone who converts, as "He calls His servants by another name" (Isa. 65:15). It is not unlikely that Hobab was a new name that the Israelites called Jethro, whether derived from *havivut* ("affection") or from some other derivation unknown to us today.

אך מה שהרמב"ן ואחרים אומרים כי יתרו נתגייר, זה אינו נ"ל, שהרי אם נתגייר איך השיב למשה לא כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך {במדבר י"ל:} ואין ספק כי משמעות המלות האלה הוא הליכה לחלוטין לא הליכה על מנת לגייר בני ביתו ולחזור. וגם אחר הדור ההוא אנו מוצאים כי חבר הקיני אע"פ שהיה יושב בארץ ישראל היה בשלום עם יבין צורר ישראל... ורבה מזאת הנה בימי שואל היה הקיני בתוך עמלק {שמואל א ט"ו:ו'}, היתכן לגרי צדק שיקבעו דירתם בקרב העם המתועב, אשר צוה ה' למחות את זכרו? ועוד הנה שואל אמר אל הקיני ואתה עשית חסד עם בני ישראל בעלותם ממצרים, ולא אמר ואתה שומר תורת ה' ואלקיך אלקי...

But as for the statement of Nachmanides and others that Jethro became a proselyte, this seems unlikely to me. If Jethro converted, how could he have replied to Moses, "I do not want to come, but I want to go to my country and to my kin" (Num. 10:30)? There is no doubt that these words denote a complete departure, not going for the purpose of converting his household and returning. Furthermore, after that generation

we find that Heber the Kenite [a descendant of Hobab; see Judg. 4:11], although residing in the land of Israel, was at peace with Jabin, the enemy of Israel... Moreover, in the time of Saul the Kenites lived among Amalek; is it possible that full proselytes would have established their dwelling place among the abominated people whose memory God had commanded to be wiped out? Besides, Saul said to the Kenites, "You showed kindness to all the children of Israel, when they came up out of Egypt" (1 Sam. 15:6); he did not say, "You observe God's Torah, and your God is my God."...

והנה בא מקרא אחד נראה כמסייע את האומרים שבני קיני חותן משה נתגיירו, והוא מה שכתוב בשופטים (א"ט:ז) ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה אשר בנגב ערד וילך וישב את העם. ואמנם אחרי כל מה שראינו למעלה לא יתכן לנו ללמוד מן המקרא הזה שהיו גרי צדק, אלא שהיו גרים תושבים.

Now there is one verse that appears to support those who say that the children of the Kenite, Moses' father-in-law, became proselytes: the statement in Judges that "the children of the Kenite, Moses' father-in-law, went up out of the city of palm trees [Jericho] with the children of Judah into the wilderness of Judah, which is in the south of Arad; and they went and dwelt with the people" (Judg. 1:16). However, after everything we have seen [cited] above, it makes no sense for us to infer from this verse that they became full proselytes (*gerei tsedek*), rather than *gerim toshavim* [i.e., resident foreigners].

Converts-----	Leaves
<i>Rashi, Ramban</i>	<i>Shadal</i>

9. Ibn Ezra Shemot 18:1

ועתה אפרש למה נכנסה פרשת יתרו במקום הזה. בעבור שהזכיר למעלה הרעה שעשה עמלק לישראל, הזכיר כנגדה הטובה שעשה יתרו לישראל. וכתוב: ויחד יתרו על כל הטובה (שמות י"ח:ט'), ונתן להם העצה הנכונה למשה ולישראל, ומשה אמר לו: והיית לנו לעינים (במדבר י':ל"א), והטעם: שהאיר עיניהם. ושאל אמר: ואתה עשית חסד עם כל בני ישראל (שמואל א ט"ו:י). ובעבור שהוא כתוב למעלה: מלחמה לי"י בעמלק (שמות י"ז:ט"ז), שישראל חייבים להלחם בו, כאשר יניח השם להם, הזכיר דבר יתרו, כי אם היו עם גוי עמלק, שיזכרו ישראל חסד אביהם, ולא יגעו בזרעו. והנה ראינו כי הרכבים, שהם בני יתרו, היו עם בני ישראל בירושלים (ירמיהו ל"ה:י"א), ובימי יהוא, יונדב בן רכב (מלכים ב י':ט"ו). ויש פרשה אחרת דומה לזאת.

I will now explain why the chapter dealing with Jethro was inserted here. It was placed here because Scripture had just mentioned the evil that Amalek did to Israel. The Torah wants to contrast it with the good that Jethro rendered Israel. Scripture notes, And Jethro rejoiced for all the goodness which the Lord had done to Israel (v. 9) and that he gave proper and correct counsel to Moses and Israel. Moses told Jethro, and thou shalt be to us instead of eyes (Num. 10:31), meaning that he enlightened their eyes. King Saul similarly said, for ye showed kindness to all the children of Israel (I Sam. 15:6). Now because Scripture states in the preceding chapter, the Lord will have war with Amalek from generation to generation (Ex. 17:16), namely, that when God gives Israel rest they are obligated to wage war against Amalek, the Torah mentions the account of Jethro. For the descendants of Jethro lived in proximity to the nation of Amalek, and the Torah wants Israel to remember the kindness

that Jethro demonstrated so that they do not harm his seed.

10. <https://etzion.org.il/he/tanakh/torah/s-efer-bamidbar/parashat-behaalotekha/moshe-and-chovav>

כעת, עם תיאור עזיבת ישראל את הר סיני, שוב מציגה התורה את שני המודלים הללו: תחילה אנו קוראים על הצעת משה לחותנו להצטרף למסע ישראל, ומיד לאחר מכן, מבעד שיר הארון שנושא משה בשעת פירוק המחנה, אנו שומעים על אויבי העם, שאינם אלא אויבי ה': "קומה ה' ויפצו איביך ויגסו משנאיך מפניך" (י', לה).

Now, as Bnei Yisrael leave Mount Sinai, the Torah once again presents these two models. First we read of Moshe's invitation to his father-in-law to join them on their journey. Immediately thereafter we hear, in the "song of the Ark" that Moshe utters when the camp is ready to move, about Israel's enemies – who are actually the enemies of God: "Arise, O God; may Your enemies be scattered and may those who hate You flee from before You."